

Valgprogram for Rødt Gjøvik

2019 - 2023

Innhold

Innledning: Rødt – et sosialistisk arbeiderparti	side 3
1. Byen vår	side 3
2. Bygdene og stedsutvikling	side 5
3. Framtida skapes nå - planlegging og utvikling	side 5
4. Miljøperspektiv i lokale saker	side 7
5. Sikre vekst for industrien	side 7
6. Samferdsel	side 8
7. Gode og trygge helse- og omsorgstjenester	side 10
8. Kultur, friluftsliv og idrett	side 12
9. Ung i Gjøvik	side 13
10. Skole og barnehager	side 14
11. En inkluderende og trygg kommune	side 15
12. Bekjemp fattigdom	side 16
13. Kommuneøkonomien	side 17
14. Kraftfondet og finansforvaltningen	side 18
Om vårt politiske engasjement i Gjøvik	side 19

Vedtatt juli 2019

Opplag: 100

Tilgjengelig som pdf på partilagets nettsider og facebook-profil

Kontakt: leder Jorunn Pedersen

gorunnpedersen18@gmail.com

Rødt – et sosialistisk arbeiderparti

Et moderne arbeiderparti må sikre gamle seire og tilkjempede rettigheter og samtidig se framover.

Vi vil forsvare Arbeidsmiljøloven og sikre et arbeidsliv der det er fast ansatte med tariffavtale og ordnede arbeidsvilkår. Vi vil kjempe for politiske løsninger som kommer det store flertallet til gode. Vi vil ha en skattefinansiert offentlig sektor som gir oss den omsorg, service og velferd vi trenger uavhengig av betalingsevne. Vi vil stå sammen med de som avviser markedsøkonomi i offentlig sektor. Vi har sett at sykehus og helsetjenester har blitt ødelagt ved privatisering og konkurranse, dette må unngås i Gjøvik kommune. Vi vil omgjøre vedtak der offentlige bedrifter og tjenester er blitt as-ifisert. Store deler av vår felles eide offentlige sektor er lagt om til bedriftsøkonomisk tenkning med fokus på årsresultat. Dette må endres. Bare slik kan vi stoppe de raskt økende forskjellene. Nei til salg av Norge, har vært en viktig sak i flere år nå. Rødt er imot å underkaste seg fremmede makter og er mot EU og den evige strømmen av direktiver vi «må» akseptere pga EØS-avtalen. Her ser vi nye trusler, slik som at SFO-ordningen kan bli organisert som et AS. Rødt vil markere motstand mot denne utviklingen i kommunestyret.

1. Byen vår

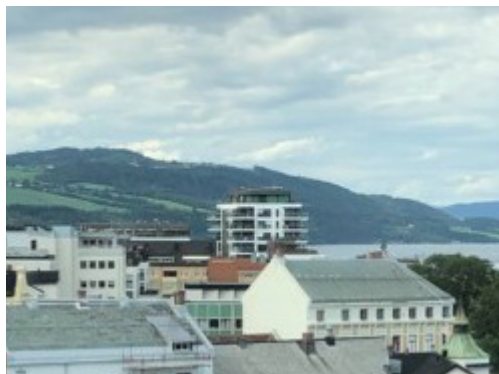
Bysentrum

Å få til et fungerende og pulserende bysentrum er en utfordring. Vi mener at kommunen er på rett vei med de planene som er lagd for møteplasser, fortetting og boligbygging – og det blir enda bedre med en sentrumsplan. Sentrum brukes av alle i kommunen derfor må det prioriteres fremkommelighet for kollektivtrafikken og bygging av parkeringshus. Parkering må begrenses i de gatene bussene bruker, for eksempel Nedre Torvgate. Miljøgatene må ha tilstrekkelig bredde for møtende trafikk. Parkering i sentrumsgater bør være gratis inntil 1 time, parkering over 1 time må skje i parkeringshus eller på plasser tilrettelagt for langtidsparkering. Parkering må flyttes fra gatene og inn i P-hus slik at grøntarealer og gågater kan gjenskape folkelivet i sentrum. Vi ser ingen grunn til at de sterkt subsidierte el-bileierne skal slippe parkeringsavgift.

«Urbanisering» av Gjøvik sentrum er i fokus for tiden. Det skal fortettes, bygges i høyden, planlegges utbygging på Huntonstranda, det kommer nye kontorbygg rundt jernbanestasjonen og flere nye leilighetsbygg i sentrum, studentboliger og parkeringshus. Her vil vi ha et mangfold, ikke bare i

utformingen av nye bygg, men også i forhold til de som skal bo i sentrum. Både barnefamilier og trygdede må kunne makte økonomisk å bo i sentrum. Det må derfor stilles klare mål for å få til sosial boligbygging.

Origo ruver høyt i bybildet. For høyt?

Ved fortetting så ser vi at utbyggere utfordrer byggehøyden med forslag til boligblokker opp til 10, 12 eller enda flere etasjer. Rødt mener at byggehøyde må tilpasses det kvartalet bygget reises i.

Havneområdet trenger en oppgradering etter at Mjøsferja og anløpsbrygga ble fjernet. I samarbeid med Båtforeningen må det finnes fram til gode

miljøløsninger for fylling av drivstoff, tømning av kloakk og det må klargjøres for at også båter i framtida blir drevet av el-motor. Det trengs en egen «Havneplan».

Det må sikres gode sosiale møteplasser, parker og rekreasjonsområder i sentrum. Spesielt i sommerhalvåret er det viktig med et uteliv i sentrum med tilbud for hele familien. Rødt vektlegger seriøse lønns- og avtaleforhold innen serveringsbransjen og vil kreve at det er tariffavtale ved de bedriftene som søker om skjenkebevilling.

Sykkelby

Sykkelbyen Gjøvik videreføres, men investeringene og ambisjonene reduseres. Det må brukes mer ressurser på holdningsskapende arbeid og å få fram en mye bedre kartlegging av hva som virkelig skal til for å få folk til å bruke sykkelen mer. Den første sykkelplanen inneholdt en målsetting om at 80 % av skoleelevene skulle sykle til skolen. Vi er langt unna det målet. Rødt mener at kartlegging av skolebarnas bruk og ikke-bruk av sykkel er helt nødvendig for å finne svarene og retningen på en videreutvikling av sykkelbyen Gjøvik. Skolebarna må trekkes med på kartleggingen, gjennom elevrådene må de inviteres til å komme med «Min skoles 5 sykkelkrav til kommunen».

Bedre kommunalt veinett

Når Gjøvik kommune skal gjøre sentrum bedre tilgjengelig for gående og syklende, så blir løsningen ofte at flere veier i sentrum blir enveiskjørt, stengt for trafikk eller det blir færre parkeringsplasser. Trafikkbildet i sentrum

endrer seg og dette medfører økt trafikk i randsona rundt sentrum. Spesielt merkes dette i Øverbyvegen, Åsvegen og Mathias Topps vei. Rødt vil jobbe for at disse veiene blir en del av det framtidige ATP-prosjektet (areal og transport plan) som er et samarbeid mellom kommune, Statens Vegvesen og fylkeskommunen. Tilstrekkelige midler må bevilges til å sikre disse veiene med gang- og sykkelvei og bedre kjørebane og kollektivfelt.

Det er stort behov for vedlikehold og oppgradering på kommunale veier. De siste årene er midler avsatt til dette økt hvert år, men behovet er samtidig økende. Rødt vil holde det nivået vi har i 2019 gjennom hele perioden – dvs 11 millioner hvert år. Vi ser behovet for større bevilgning til veivedlikehold, men vi ser ikke at kommunen har rom for større ramme slik dagens regjering sulter for kommunene.

2. Bygdene og tettstedsutvikling

Mye ressurser og investeringsmidler går med til sentrumsutviklingen. Men vi har ikke glemt resten av kommunen av den grunn. Det skal utvikles planer for tettstedsutvikling i Biri, Snertingdal og Hunndalen. For Rødt er disse forholdene viktig i denne sammenhengen:

- Tettstedenes sentrum må fortettes med både næringsbygg og boliger
- Vi må sikre et godt kollektivtilbud og god infrastruktur (inkludert bredbånd)
- Det må skapes sosiale møteplasser, ivareta idrettens behov og finne plass for frivilligheten
- De kommunale tjenestene (skole, barnehage, omsorg) skal være av høy kvalitet, være et faglig sterkt tilbud, være kompetansearbeidsplasser og en ressurs i lokalmiljøet

Disse 4 momentene vil vi i Rødt legge vekt på i arbeidet med både kommuneplanen og tettstedsutviklingen. Gjøvik er inne i en positiv utvikling der fokus gjerne blir på sentrum fordi mye av perspektivene handler om hva vi kan få til sammen med NTNU og en stadig økende studentmasse. Rødt vil fortsatt opprettholde nåværende skolestruktur og vi ønsker kommunale barnehager i hele kommunen, for eksempel aktuelt nå på Biristrand. De kommunale tjenestene står sentralt i å få til utvikling i hele kommunen. Vi ser det også slik at de utfordringene vi har innenfor klima- og miljøpolitikken kan best besvares ved å opprettholde levende bygder. Ved fortetting i sentrum og ved utvikling av de ulike bygdesentrene, så kan presset på dyrka mark og skog rundt Gjøvik by reduseres.

3. Framtida skapes nå - planlegging og utvikling

Hvert 4. år gjennomgås kommuneplanen der målsettinger for utviklingen av lokalsamfunnet vårt og avsetting av arealer til ulike formål fastsettes. Arealplanlegging er krevende. Her skal vi finne en balanse mellom områder til friluftsliv, landbruk, bolig og næring, utnyttelsesgrad for tomtene og byggehøyder. For Rødt vil miljøperspektivet stå sentralt i dette arbeidet.

Gjøvik har blitt universitetsby. Det setter søkelyset på kommunen som vertsby for tusenvis av studenter. Vi ser at det ikke svares opp til nasjonale normer på å tilby studentboliger så her må det tas et krafttak. Men det trengs også et boligtilbud til de mange hundre ansatte ved NTNU. Vi må få på plass en helhetlig plan for både lærerboliger og hybelhus for studenter. Bestemmelsene som nylig ble vedtatt når det gjelder omgjøring av bolighus til hybelhus, må revideres/skjerpes og erfaringene innarbeides, uønsket endringer av boliger må reverseres. Vi mener at Campus må forbeholdes skoleutbygginger og vi vil ikke ha flere næringsbygg inne på Kallerud-området.

Rødt vil forsvare strandsonen og tilgjengeligheten for folk flest. Vi vil gå imot at dyrket og dyrkbar jord legges ut til bolig- og næringsområder. Det er nok areal i Gjøvik til både boliger og næringsbygg uten å beslaglegge matjord. Rødt støtter opp om en ny utvikling av Hovdetoppen. Området på toppen må imidlertid forbli regulert til offentlig formål, vi vil aldri akseptere boligbygging på toppen. Vi aksepterer boligbygging langs ned den nye veien opp fra bak-Hovde, men vil kreve minst 20 % andel sosial boligbygging i feltet samt etablering av ungdomsboliger. Vi støtter ideen om en parkskog på Hovdetoppen.

Rødt vil at det i alle utbyggingsprosjekter til boligformål må legges til rette for rimelige alternativer til ungdom og andre med liten betalingsevne. Sosial boligbygging må være en del av alle reguleringsplaner. Krav om universell utforming i Plan og bygningsloven må følges i forbindelse med alle bygg som er eid eller leid av kommunen. Utbyggere spesielt i sentrum presser på med prosjekter som utfordrer reguleringsplanenes bestemmelser om byggehøyder og friareal. Rødt vil innta en fleksibel posisjon i forhold til byggehøyder, men vil i utgangspunktet ikke bryte med vedtatt byggehøyde. Vi vil være restriktive når det gjelder dispensasjon fra friareal.

Mange eiendomsbesittere lar gamle hus forfalle for så til slutt å søke om rivning og bygging av nye leilighetskomplekser. Rødt vil i utgangspunktet

ikke tillate rivning av et eneste hus til i Gjøviks bysenter, men kreve vern og rehabilitering.

Når det gjelder utbyggingen på Huntonstranda (Gjøvikstranda) så vil Rødt i forbindelse med områdereguleringen kreve at Mjøspromenaden beholdes og at det langs strandkanten etableres et 50 m bredt grønt belte. I tillegg må minst 20 % av den planlagte boligmassen være sosialt innrettet med ulike innskudds- og eierformer.

4. Miljøperspektiv i viktige lokale saker

Vi lever i et samfunn der de store globale klimaendringene ennå ikke preger hverdagslivet selv om vi opplever mer ekstremvær. Dette vil vi oppleve mer av og vi skal selvsagt ta vår del i «klimadugnaden». Bærekraft og utvikling innenfor naturens tålegrenser er retningsgivende for vårt politiske arbeid i Gjøvik. Alt planverk må ha en klar prioritering av miljøtiltak i alle ledd. Målet om nullutslipp må følges opp med store forbedringer av kollektivtilbudet både i byen og i distriktene. By- og tettsted-utvikling må ha store miljømålsettinger. Folkehelse og miljø henger sammen. Vi vil sikre et godt kultur- og fritidstilbud både lokalt i kommunen og i sentrum.

Mjøsa

De siste årene har det vært stort fokus på plast. Det enorme forbruket av plastprodukter har ført til et globalt problem med mikroplast i drikkevann og i næringskjeden. Mikroplasten er også påvist i vår drikkevannskilde – Mjøsa. Rødt vil ha et økt engasjement fra kommunen sin side på å få redusert bruken av plast generelt. Vi mener den nye Mjøsaksjonen må tilføres mer ressurser. Mjøsaksjonen må bli mer aktiv ut mot befolkning og næringsliv med fakta-informasjon. Et av målene for aksjonen må være å sikre drikkevannskilden. Det må utarbeides en bruksplan for Mjøsa der man finner balansen mellom Mjøsa som drikkevannskilde og rekreasjonsområde. Mjøsa må skiltes som drikkevannskilde og det må etableres en rense-beredskap som kan settes inn ved utslipp, brudd på kloakkledninger ol.

Vi må finne balansen mellom Mjøsa som drikkevannskilde og Mjøsa som rekreasjonsområde.

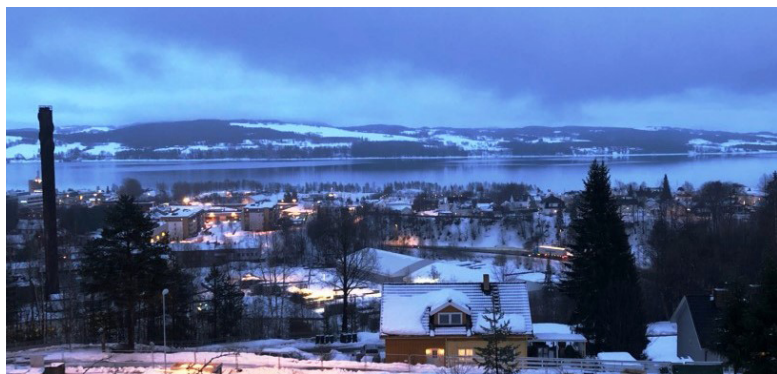
Klimautslipp

Vi deler målsettingen om kommunen som en nullutslippskommune, men mener at det krever noe mer enn å skaffe flere kunder til et forbrenningsanlegg som er feilplassert. Det krever en helhetlig plan om utbygging av tjenestetilbudet i hele kommunen, kartlegging av reisevaner, sterk økning i kollektivtilbudet og satsing på kultur, idrett og friluftsliv.

Når det gjelder klimavennlige energikilder til industri og næringsbygg i Gjøvik så mener Rødt at bergvarme bør velges framfor tilknytning til fjernvarmeanlegget da dette både er mer miljøvennlig og kostnadseffektivt. Tilknytningsplikten må oppheves slik at flere bedrifter kan gjøre et reelt valg.

5. Sikre vekst for industrien

Gjøvik har alltid vært en industrikommune. I flere ti-år var industrien på tilbakegang, mens vi nå ser en klar endring til ny vekst. Rødt vil aktivt bidra til at det arbeidet som er gjort innenfor utvikling av næringslivet i Gjøvik fortsetter og vi vil arbeide for at kommunen også i framtida bidrar til etableringer gjennom næringslivsprogrammet. Med etableringen av NTNU sitt forskningsprogram for vareproduksjon, med satsing på å utvikle ny produksjon basert på skogen vår, med en ytterligere digitalisering av industriproduksjonen så ser vi en industri som både gir flere arbeidsplasser i eksisterende bedrifter, men som også åpner for nye etableringer. Statlige virkemidler gjennom SINTEF, NCE og katapultprogram må nyttiggjøres.

Kveldsstemning i industribyen med pipa på Huntonfabrikken.

Rødt støtter satsingen på bioøkonomi på Skjerven Næringspark (bioSIP). Etablering av ny industri der massetrevirke utnyttes til nye produkter er riktig retning å gå for en moderne industriutvikling med klimaperspektiv. I dag

eksporteres 80 % av avvirkningen i den norske skogen for å videreforedles til nye produkter i for eksempel Sverige – det er en nasjonal målsetting å videreforedle mer i Norge og vi kan bidra til det her i Gjøvik.

6. Samferdsel – styrk kollektivtilbudet

Den viktigste målsettingen for all transport må være å bli bærekraftig så den kan møte miljøutfordringene. Kollektivtrafikken må styrkes og bli et alternativ til bilen både i byer og på landsbygda, slik vi ser det med bestillingsbusser/drosje.

Bybussen

Flere må reise kollektivt, både på korte og lange turer. Vi ønsker derfor billigere bybuss og flere avganger i bygdene. Fra og med i sommer er kommunen inne i en ny anbudperiode med Innlandstrafikk. I anbudsperioden mener vi det må forhandles om endringer hvis omleggingen til nye ruter ikke samsvarer med dagens behov eller det oppstår nye behov som følge av etablering av nye boligfelt og næringsparker. Rødt ønsker hele tiden å utvikle forbedringer i busstilbudet i tråd med folks ønsker og uttrykte behov.

Vi ønsker at deler av parkeringsavgiften øremerkes bybussen slik at kommunen er med på å finansiere bybusstilbud. Når multihallen på Vind Idrettsplass åpner, vil vi at busstilbudet dit skal utvides med gratis rutetilbud. Rødt ønsker rimeligere billettpriser, et første skritt er at prissone 1 bør omfatte hele kommunen, dvs samme billettpris i hele kommunen.

Frømkommelighetstiltak med prioritering av kollektivtrafikk er viktig for å lykkes og allerede ferdige planer om opprusting av veger i samarbeid med stat/fylke må realiseres. Bruk av service- og bestillingsruter må brukes i distriktene, god kollektivpolitikk er også god distriktspolitikk. Vi ønsker å bygge ut og tilrettelegge for en trygg, sikker og moderne innfartsparkering på Mjøsstranda med skyttelbuss morgen og kveld.

E6, riks- og fylkesveiene

Handel og industri på vestsiden av Mjøsa må sikres trygge veier både for å sikre tilgang på varer/råvarer og for eksporten til ut/innland. Forbindelsene til resten av «mjøsbyen» med utbygging av Rv 4 Raufoss - Mjøsbrua må prioriteres i Nasjonal Transportplan. Utviklingen av og alle prosjektene knyttet til «Mjøsbyen» må ikke gå på bekostning av eller at vi nedprioriterer arbeidet med å bygge ut fylkesvei 33 og riksvei 4 sørover. Rødt vil at kommune og fylkes-veiene må vedlikeholdes og bygges ut framfor bomfinansierte firefelt-

sveier. Rødt sier nei til bompengefinansiering. Nettopp derfor bør ny riksvei 4 i tunnel under Gjøvik og nordover til Mjøsbrua bygges som en bred to-felts vei. Gammel og ny riksvei vil da til sammen gi en god avvikling av trafikken og skille gjennomgangstrafikken fra lokaltrafikken.

Ny Mjøsbru burde helst bygges nord for eksisterende bru, da vil både Fjordheim og Skulhusodden bevares slik de er i dag. Skulhusodden ligger sør for den bru-korridoren som er vedtatt i kommuneplanen. Rødt vil ikke endre bru-korridoren sørover. Vi ønsker heller ikke at 110 km farts- grense skal legges til grunn for sammenkoblingen mellom rv4 og E6 da det vil kreve inngrep i alt for stort areal.

4-felt E6 spiser seg fram – men hvor skal brua bygges?

Jernbane

Stadig flere reiser med toget, både nyttereiser og pendling til arbeid er noe av årsakene. Reisende med Gjøvikbanen skal tilbys bedre komfort, oftere avganger og kortere reisetid i framtida. Det krever et bredt samarbeid der en aktiv kommune er avgjørende. Det må raskt sikres timesavganger på Gjøvikbanen.

Dette krever at det er nødvendig med opprusting av kjørebanen og det må fortsatt investeres i nye togsett. I tillegg må det sikres hensettingsplasser når togene ikke kjører. Dette må følges opp i Jernbaneforum og samarbeidsforumet Stor-Oslo Nord.

Utviklingen på NTNU og Kallerud Campus medfører at et togstopp der må realiseres snarest.

Kommunen må kreve framskyndet arbeidet med å få knyttet Gjøvikbanen til Dovrebanen. Dette vil gjøre det mulig å gjenåpne for gods på bane og gi bedre flyt i godstrafikken i Sør-Norge. Det vil avlaste trailertransporten på hovedvegene og enkelte fjelloverganger. Mye mer gods må over på jernbanen, i vårt distrikt må tømmeret bort fra vei og over på bane. Det er uakseptabelt at arbeidet med ny E6-trasé i kommunen og etablering av ny mjøsbru gjennomføres uten at det er koordinert med planlegging av jernbane i samme område.

Anbudspolitikken, oppsplitting av det tidligere NSB i et utall selskaper og privatisering truer en effektiv jernbane i offentlig eie. Denne politikken hemmer også mulighetene for gods over på bane. Vi vil markere oss mot disse utslagene når det gjelder Gjøvikbanen.

7. Gode og trygge helse- og omsorgstjenester

Omsorgstjenestene i Gjøvik kommune bruker mer enn budsjettert hvert eneste år. Behovet er med andre ord større enn det vi «tror» når budsjettet settes opp. Det er derfor en stor utfordring å få budsjettert riktig og å forstå de faktorene som påvirker behovet for kommunale tjenester.

Fra sykehusseng til sykehjemsplass

Rødt er klar på at en av disse faktorene i dag og i årene som kommer er vedtaket om et mulig hovedsykehus ved Mjøsbua med samling av somatikk og psykiatri. Beslutningen medfører en stor overføring av pasienter til kommunen. Dette merkes allerede i dag da utskrivningsklare pasienter må tas i mot av kommunen. Kommunen må da ha tilstrekkelig med enten sengeplasser eller hjemmetjenester til disse pasientene. I tillegg kommer den demografiske endringen der det blir flere eldre med sammensatte behov for helsetjenester.

Rødt støtter aksjonen mot sommerlukning av fødeavdelingen på Gjøvik sykehus.

Rødt har alltid kjempet for flere sykehjemsplasser i Gjøvik. Men vi ser hvordan etablering av ordinære sykehjemsplasser ofte må velges vekk fordi heldøgns bemannede omsorgsboliger er økonomisk gunstig for kommunen. Disse økonomiske forholdene vil fortsatt være førende for valg av type omsorgsplass. Det viktigste for oss er imidlertid at det er tilstrekkelig

med omsorgsplasser og vi vil fortsatt kjempe for at det blir bygd ordinære sykehjemsplasser. I forbindelse med behandlingen av ny Helse- og Omsorgsplan fikk vi tilslutning til at det utredes et nytt byggetrinn på Haugtun og omgjøring av omsorgsboliger til sykehjemsplasser. Dette er viktig at blir gjennomført så raskt som mulig for å møte behovet i sentrum.

Økt grunnbemanning

For å møte utviklingen må kommunen ruste seg på en annen måte enn hittil. Det må trappes opp med betydelige mer ressurser til grunnbemanning ved omsorgssentrene og flere ansatte i Hjemmetjenesten.

Det trengs flere hender i omsorgstjenesten. Økt grunnbemanning er et viktig tiltak i seg sjøl. Det gir mer tid til hver enkelt i hjemmetjenesten (forebyggende), det gir en mindre belastende arbeidsdag for de ansatte på omsorgssentrene der det er mange tunge løft.

Økt grunnbemanning er etter vår mening også helt avgjørende for å få ned et alt for høyt sykefravær. Et annet tiltak mot høyt sykefravær kan være kortere arbeidstid med full lønnskompensasjon. Rødt ønsker prøveprosjekt med 6-timersdag ved et omsorgssenter.

Heltid

Omsorgssektoren i Gjøvik er i hovedsak en kvinnearbeidsplass. Kvinner jobber deltid av en rekke årsaker, men fulle pensjonsrettigheter er for eksempel knyttet til heltids stilling. Det må gjøres et løft for å få flere over på heltid.

Demensomsorgen

Etablering av et nytt bokollektiv for demente er det stort behov for. Det vil frigi plasser på Haugtun til rehabilitering og avlastning. Bokollektivene for demente er omsorgsbolig med heldøgns bemanning. De som bor der kan utvikle økt omsorgsbehov og bemanningen må da tilpasses det faktiske behovet eller det må foretas en flytting til en sykehjemsplass.

Fastlegeordningen

Situasjonen med at mange i Gjøvik ikke har fast fastlege (men vikar) gir en utrygg hverdag for mange som er avhengig å hyppig oppfølging. Denne situasjonen er ikke unik for Gjøvik, men trenger allikevel en kommunal innsats. De fleste fastlegene er i dag etablert i private legesentre. Legehjemmelen blir da et omsetningsobjekt og utviklingen har vist at nyutdannede leger i etableringsfasen ikke finner det lett å kjøpe seg inn i et senter/på en hjemmel. Kommunen må finne en balanse mellom å kjøpe etablerte hjemler og å etablere nye kommunale. Rødt mener at det må være en økonomisk grense

for overtakelse.

Vedtatt «Plan for legetjenesten» må følges opp. Her er det satt mål for nye kommunale legehjemler. Rødt mener at det er bedre å etablere kommunale legehjemler ved de eksisterende legesentrene enn å opprette nytt kommunalt legesenter da dette gir en bedre opplærings situasjon for de nye fastlegene.

Annet:

- Vi avviser konkurranseutsetting og privatisering innenfor helse- og omsorgssektoren.
- Det skal fortsatt være helse- og omsorgssentre i alle deler av kommunen.
- Helseforetaksmodellen må erstattes av en åpen, folkevalgt og demokratisk styringsmodell.
- Vi vil fortsette kampen mot hovedsykehuset og forsvare Gjøvik Sykehus som akutt-sykehus.
- Vi vil kjempe for å sikre rehabiliteringstilbudet ved Solås.
- Vi vil kjempe for at Reinsvoll Sykehus opprettholdes.

8. Kultur, friluftsliv og idrett

Kulturhus

Rødt støtter målsettingen med at vi skal være vertskapskommune for musikksatsingen i Innlandet. Gjøvik har lange tradisjoner som musikk-by og en godt etablert kulturskole. Dette betinger at vi etablerer mye bedre lokaler for kulturlivet enn det vi har i dag, slik tilfellet er med kulturskolen på Hunn.

Etablering av et nytt kulturhus må utredes nøye i kommende periode. Vi ønsker å starte et forprosjekt og vi mener at den såkalte Shelltomta i sentrum er det naturlige lokaliseringsalternativet. Vi fremmet forslag i kommunestyret i juni 2019, der vi mener det må tas hensyn til både brukerperspektivet og kommunens økonomi. Vi vektla behovet for å bruke god tid på grundige utredninger og konkurranse/anbud. Vi la investeringen inn i budsjettet først i 2023, men også det kan vise seg å være optimistisk gitt kommunens ansvar innenfor skole og omsorg.

*Arbeidermonumentet på Gamletorvet.
LO sin gave da Gjøvik feiret 150 år.*

Rødt mener at Gjøvik kommune skal fortsette å drifte kinoen. Den er en viktig del av det eksisterende kulturhuset og det generelle kulturarenatilbudet i sentrum vil svekkes ved en privatisering av kinoen.

Rødt vil starte opp att arbeidet med å få etablert et senter for industriens historie og kulturhistorie i Gjøvik (for eksempel om produkter, arbeideridretten, politisk rolle mm). Det er viktig å ta vare på kunnskapen om den omfattende industrien vi har, og har hatt, og den store betydning industriarbeiderklassen har hatt for utviklinga av den moderne velferdsstaten og de kommunale velferdstjenestene i Gjøvik.

Idrett

Rødt ønsker at kommunen skal være forutsigbare og tydelige i tilrettelegging og samarbeid med breddeidretten og det helt nødvendige frivillige organisasjonslivet.

- Aktivitet for alle er vårt felles viktigste fokus, uansett bakgrunn, økonomi eller nivå.
- Vi skal fortsatt støtte gode prosjekter og satsinger forankret i klubbdemokratiet
- Rødt har også gått i bresjen for en idrettspolicy der både bredde og toppsatsning er klart forankret. Gjøvik kommune har støttet enkeltutøvere og idrettslag som driver med toppidrett med et årlig tilskudd på 100.000 kroner. Rødt vil videreføre dette nivået.
- Kommunens viktigste jobb på feltet er å være tilrettelegger for idrett, folkehelse og inkludering.

Vi vil styrke kommunens kulturstøtte til lag og foreninger og drift av idrettsanlegg og lokale samfunns-, grunde- og kulturhus – dette er viktig innenfor et folkehelseperspektiv.

Øverby

Rødt ønsker at Øverby Helsesportsenter skal ivaretas og utvikles. Etter at kommunen kjøpte det tidligere Øverby Kompetansesenter så åpner det for ytterligere utvidelser av helsesportsenteret. Rødt ønsker at området utvikles i et folkehelseperspektiv og legges til rette for nye brukergrupper. Vi fremmet forslag til utredning i forbindelse med behandlingen av Handlingsplan for 2019 der vi ba om en mulighetsskisse for utvikling av eiendommen innenfor et folkehelseperspektiv.

Fastland og Fredevika

Friluftsbadet Fastland er et viktig rekreasjonstilbud som må sikres for nye generasjoner. Det bør lages en fornyings- og utviklingsplan der det blant annet kan inngå tilrettelegging for bruk av elektriske griller. Det samme må gjelde for Fredevika. Kommunen må legge opp fast strøm til Fredvikafestivalen, det kan nyttiggjøres til andre arrangementer der.

9. Ung i Gjøvik

Rødt vil videreføre ungdomsavdelingen i Gjøvik – Ung i Gjøvik – og det tilbudet de gir på Ungdommens Hus med helsestasjon for ungdom, skole-los-ordningen og ungdomskontaktene.

Rødt ønsker å utvikle møteplasser for ungdom i hele kommunen. Ungdomsklubben i Hunndalen som drives av frivillige, bør sikres for framtida ved at kommunen kommer inn og drifter sammen med de frivillige. Det må etableres slike tilbud for ungdom i hele kommunen.

Det forebyggende rus- og kriminalitetsarbeidet som drives sammen med Toten-kommunene og politikontaktene må videreføres. Dette er et viktig arbeid for aldersgruppa 13-25 år. SLT-koordinatoren, med base på ungdommens hus, må sikres i full stilling. Prosjekter som «Utsett» og samarbeidet med Anti-doping Norge om dopingfrie treningssentre videreføres.

Ungdom i hele kommunen bør bruke kollektivtilbudet i større grad når de reiser til trening, kino, skateparken eller annen fritidsaktivitet. For at det kan bli mulig, vil Rødt arbeide for billigere buss for ungdom med mål om at det skal være gratis buss opp til 18 år.

Ungdomsrådet skal ha møte- og talerett i kommunestyret på lik linje med de innvalgte partiene. Kommunen må sammen med ungdomsrådet drøfte tiltak mot mobbing både i skolehverdagen og på sosiale medier.

Antall lærlingeplasser i kommunen må økes og det må gis jobbgaranti. Kommunens arbeidsgiverpolitikk må være slik at ungdom ser at det å bli kommunalt ansatt ikke medfører å slite seg ut i et omsorgsyrke, men gir deg mulighet til et utviklende og livslangt arbeidsforhold.

Ungdom er for øvrig tjent med at Rødt får gjennomslag for mer av vår politikk: gratis bane- og halleie, ny kulturskole, gratis buss, ungdomsboliger med gjenkjøpsplikt, leksefri skole, tilskuddsordningene fra NAV, oppfølging av de som dropper ut av skolen mm.

Dersom kommunen etablerer et eget verksted for egne kjøretøy i tråd med Rødts forslag i 2018, bør dette utvikles til også å bli et tilbud for skolelei ungdom.

10. Skoler og barnehager

Det er fortsatt mange utfordringer innenfor barnehage og skole i Gjøvik. Vi har for eksempel noen barnehager med dårlig bygningsmasse, slik som på Biri, der det bør bygges ny. Gode og sunne bygg med godt innemiljø er viktig for barna. Midler til bygningsmassen må sikres. Vi ønsker ikke en svekket bemanning hverken i barnehage eller skole og vil prioritere å få fram lønnsmidler til dette.

Imidlertid ser vi en ny utfordring i forbindelse med befolkningsutviklingen der synkende folketall slår spesielt ut for antall barn i barnehage og skole. Rødt er opptatt av at denne utviklingen ikke skal svekke det kommunale tilbudet.

Barnehagene skal drives av det offentlige med bemanning i tråd med bemanningsnormen der ordnede lønns- og arbeidsvilkår sikrer de ansatte. Det gjør at også barna har en trygg barnehagedag med positive opplevelser. Private aktører med offentlig støtte skal baseres på non-profit drift. Vi aksepterer ideelle barnehager, men ønsker lovforbud mot muligheten til å ta ut profitt slik de kommersielle FUS-barnehagene gjør i dag i Gjøvik.

Vi vil utrede om kommunens tilskudd til private barnehager i stedet kan brukes til å etablere flere kommunale plasser enten ved utvidelser eller nybygging.

Skolehverdagen må legges opp slik at den blir leksefri, men uten å innføre heldagsskole. Rødt vil følge opp den vedtatte prøveordningen med leksefri skole. Skolen skal være inkluderende og mobbefri. Det setter søkelyset på

innholdet og ressursene i skolen. Skolen skal være et trygt sted å være for å lære. Vi vil derfor finne løsninger for at voksentettheten økes. Det må ansettes flere helsesøstre. Vi vil styrke skolene med miljøterapeuter som f.eks sosionom/vernepleier. Denne skal ha et spesielt ansvar for å påse at alle elever har et trygt og godt psykososialt læringsmiljø fritt for mobbing. Forskning viser at et skolemåltid bedrer læringsresultatene. Rødt vil innføre skolemåltid i Gjøvikskolen.

Vi vil opprettholde skolestrukturen, men kan se på skolekretsgrensene ut i fra endringer i elevtallene.

Vi ønsker å utvide Vardal Ungdomsskole og bygge ny ungdomsskole for Sørbyen ved Vindingstad.

Vi vil også ha gratis kjernetid for alle i SFO. Dyre plasser her har undergravd ordningen og rammet fattige familier og deres barn.

11. En inkluderende og trygg kommune

Vi glemmer aldri! Ta kampen mot de høyre-ekstreme konspirasjonsteoriene som lå til grunn for 22.juli- terroren!

Rødt vil jobbe for en trygg og forutsigbar hverdag for alle kommunens innbyggere. Dette er viktig for å jevne ut forskjellene som med dagens regjering er et stadig økende problem. Vi vil at kommunen skal være solidarisk, med et globalt perspektiv og åpen for flyktninger. Rødt vil alltid være beredt til å ta i mot flyktninger, det ansvaret har vi ikke bare som mennesker, men også fordi Vesten i det store og hele er skyldig i flyktningproblemet gjennom bombing og krigføring mot land i Midt-Østen og Afrika.

I Gjøvik skal alle innbyggere være trygge og vernes mot all form for diskriminering, forfølgelse og hatkriminalitet.

Barnehagene har en sentral rolle

i det viktige og utfordrende integreringsarbeidet. Gjøvik Barnehage har oppnådd svært gode resultater med sin integrerings-modell. Dette må bli et satsingsområde i alle barnehagene nå som det blir større voksenkapasitet pr barn i tida framover. Integreringsarbeidet må også fortsette i skolen og i fritida. Idrett, kultur og ungdomsklubber er svært viktige arenaer i oppvekst og i overgang til voksenlivet. Offentlig satsing her vil motvirke det farlige utenforskapet, og derfor redusere store kostnader i rusomsorg og psykiatri når færre faller utenfor. Her må blant annet HAFU-klubben i Hunndalen få full støtte for satsinga si på mekkeverksted for ungdom.

Rødt vil at det i løpet av de neste 4 årene lages en helhetlig plan for hvordan Gjøvik kommune skal følge opp FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Vi vil forsvare alles rett til organisasjons-, ytrings-, og religionsfrihet.

12. Bekjemp fattigdom

Rødt ser på fremveksten av forskjells-Norge som vår største utfordring som samfunn.

Barnefattigdom

Det er anslått at det finnes over 700 barn i Gjøvik som vokser opp i såkalte lavinntektsfamilier. Dette er uakseptabelt! Fattigdom blant barn krever en rekke tiltak rettet mot hele familien for å hindre store forskjeller i oppvekstvilkårene. Dette gjelder både i skole og fritid. Vi mener det er viktig at barnet ses av voksne. Derfor vil vi fortsatt ha egne barnekonsulenter hos NAV. Kombinerer vi dette med flere miljøterapeuter og helsesøstre i Gjøvikskolen for å kartlegge og skreddersy tiltak mot barna, så vil vi være på god vei til å redusere konsekvensene for barn som vokser opp i lavinntektsfamilier. Barnefattigdom er imidlertid en konsekvens av at forskjellene i Norge øker – det krever en ny politikk fra partiene Stortinget sin side for å endre denne utviklingen og Rødt står i front der for det.

I tillegg krever Rødt:

- Tiltak for å få familien ut av arbeidsledighetskøen.
- Universelle tiltak, ikke behovsprøving for å unngå stigmatisering.
- Barnetrygden må ikke regnes inn i inntektsgrunnlaget ved beregning av sosialhjelp.

Trygdede og uføre

Pensjonister, uføre og andre som er avhengig av offentlig støtte for å leve blir tapere når tilskuddene skal justeres. Pensjonsoppgjørene underreguleres, det er en grov urett. Samtidig belastes de med samme skatter og avgifter som de kapitalsterke. Pensjonsreformen må evalueres og justeres. Solbergregjeringa har skåret inn til beinet i velferdsordningene. Pensjonsreformen har rammet trygdede og uføre ekstra hardt. En stor gruppe har fått redusert sin trygd med mange tusen kroner.

Rødt vil bruke det handlingsrommet som kommunen har for denne gruppen.

Mange i denne gruppen, de som ikke eier egen bolig, blir rammet av husleieøkninger i de kommunale boligene. Rødt vil ikke være med på å skape fattigdom ved slike økninger. Gjøvik Boligstiftelse er en selvstendig stiftelse, men Rødt mener det kan legges føringer for å få stiftelsen til å drive en aktiv sosial boligpolitikk. Rødt vil skjerme stiftelsen for eiendoms-skatt.

Rødt vil utrede en mer rettferdig modell for egenandeler for hjelp i hjemmet.

Katti Anker Møller, Johan Castbergs viktigste støtte og pådriver for det lovverket han skrev og fikk vedtatt i perioden 1910-1916. Barns og kvinners rettigheter formulert for første gang. Går vi tilbake til fattigkassa?

13. Kommuneøkonomien

Kommunens inntekter er i hovedsak overføringer fra staten i form av rammetilskudd og skatteinntekter. Skatteinntektene blir fastsatt hvert år i statsbudsjettet gjennom et kommunalt skatte-øre, kompensasjon for å være en skattesvak kommune og noen andre forhold. Det vesentlige poenget her er imidlertid at av all den skatten innbyggerne i Gjøvik betaler inn, så kommer bare omtrent halvparten tilbake til kommunen. Det fremkommer av skatteregnskapet fra kemneren.

En alt for liten andel av våre skattepenger blir altså tilbakeført kommunen. Vi vil forsvare kommunens interesser overfor staten og kjempe for at mer av skattepengene vi betaler inn blir beholdt og brukes her i kommunen.

Dette har også et demokratisk perspektiv. For hvordan kan vi ha fullt lokal-demokrati, når vi ikke har økonomiske midler til å gjennomføre store og nødvendige tiltak for befolkningen?

I Gjøvik er det eiendomsskatt. Denne har blitt helt avgjørende for å opprettholde det tjenestetilbudet vi har. Men det er en usosial skatt som bør vekk. Bare økte overføringer fra staten kan åpne opp for at eiendomsskatten kan fjernes. Fram til vi kan fjerne eiendomsskatten vil Rødt arbeide for at det blir innført et bunnfradrag og at Boligstiftelsens eiendommer fritas.

Siden forrige kommunevalg har Rødt fått vår første stortingsrepresentant. Det betyr at vi nå utarbeider alternativt statsbudsjett. Ved å gjenopprette flere av de skattekuttene den blåblå-regjeringen har gjennomført de siste årene, kunne vi i vårt statsbudsjett øke overføringen til Gjøvik med 43 millioner – tenk hva vi kunne fått til med en slik tilbakeføring av skattemidler!

14. Kraftfondet og finansforvaltningen

Gjøvik kommune har over 1 milliard (tusen millioner) i aktiv finansforvaltning. Disse midlene kommer fra det kraftfondet som ble etablert da kommunen solgte e-verket og eierandeler i andre kraftverk. Fondet er på ca 800 millioner. Kommunen har også plassert tilgjengelig likviditet i finansforvaltningen. Dermed er en stor del av kommunens midler utsatt for risiko. Rødt ønsker å fjerne denne risikoen og bruke pengene på andre måter enn aksjespekulasjon på verdens børser.

Det argumenteres alltid mot dette synet med at vi samlet over år tjener på dette. Men tapsårene er der – 2008, 2010 og i 2018 var budsjettsmellen på minus 50 millioner. Frykten for krakk er der alltid, ikke minst i den tiden vi lever i nå med handelskrig mellom USA og Kina.

Vi syns det er feil å eie gater og forretningsbygg i London og Paris. Vi vil heller bruke milliarder på nye skoler og sykehjemsplasser. En kommune skal ikke bruke fellesskapets penger på finansspekulasjon. Ettersom vi er relativt alene om et slikt syn blant partiene i Gjøvik så har vi foreslått at det må settes et tak på hvor mye av fellesskapets midler det kan spekuleres med. Dyre Vaas skulpturer på Nytorvet: bondekone og industriarbeider. Kan vi bruke kraftfondet til å gi Gjøvik et nytt løft inn i en ny tidsalder?

Dyre Vaas skulpturer på Nytorvet: bondekone og industriarbeider. Kan vi bruke kraftfondet til å gi Gjøvik et nytt løft inn i en ny tidsalder?

Om vårt politiske engasjement i Gjøvik

Norge er et land som har svært mye penger i det såkalte oljefondet (Statens Pensjonsfond Utland). Mye av dette er plassert i ulike fond, eiendommer og bedrifter. Vi mener at disse pengene kan og skal brukes på å utvikle Norge. Våre barn og barnebarn står fremfor store miljømessige og økologiske utfordringer som må løses fortest mulig – vi har midlene til de investeringene og den omleggingen som trengs.

Ulikhetene i befolkningen øker raskt og forskjells-Norge er et faktum, det er ikke bare vi i Rødt som snakker om det lenger. De rike blir rikere takket være den nåværende regjeringens økonomiske politikk. De fattige blir fattigere takket være nedskjæringer i sosiale ytelser og såkalte velferdsreformer. De rike kan kjøpe seg bedre tjenester som helsebehandling og pensjoner. Folk flest står i helsekø uten mulighet til å kjøpe seg private helsetjenester.

Det er i kommunene de fleste velferdstjenester utføres. Stortinget vedtar hvert år nye reformer og oppgaver som kommunene må iverksette. Reformene er sjelden eller aldri fullfinansiert av staten, slik som Bemanningsnormen for barnehager. Sentraliseringen slik vi ser det i offentlig administrasjon og helsevesenet vil i kommende periode øke betraktelig og skape ytterligere press på kommuneøkonomien. Dette svekker det offentlige tjenestetilbudet. Vi er for en sterk offentlig sektor og vil synliggjøre det reelle behovet for økte overføringer til kommunen sammen med vår stortingsgruppe.

Vi har jobbet mye med vårt lokalprogram. Helheten i programmet er umulig å oppnå innenfor de rammene som kommunens økonomi gir. Derfor er det viktig at det politiske arbeidet for innbyggerne i Gjøvik har et bredere politisk perspektiv opp mot nasjonal politikk. Men det fritar oss ikke fra å gjøre jobben lokalt.

Våre kandidater:

1. Finn Olav Rolijordet, 1956, Sørbyen
2. Jorunn Håreksdatter Pedersen, 1952, Sørbyen
3. Remi Johansen, 1975, Sørbyen
4. Berit Karin Uglum Løland, 1956, Sørbyen
5. Siv Hammerseng, 1989, Sørbyen
6. Rune Stubberud Sommerstad, 1966, Vardal
7. Wassan Saleh Nayef, 1974, Hunndalen
8. Florentius Theodoor Groentjes, 1976, Biri
9. Geir Bakkeli, 1953, Sentrum
10. Hanne Malm, 1953, Sentrum
11. Størk Sigurd Hansen, 1952, Sørbyen
12. Hege Merete Saglien, 1966, Sentrum
13. Hasan Rivan Shokooh, 1956, Sørbyen
14. Aina Svartbekk Libakken, 1981, Vardal
15. Stein Oudenstad, 1951, Sentrum
16. Thea Erbe Thomassen, 1992, Nordbyen
17. Ivar Skeie, 1952, Nordbyen
18. Zilan Günes, 1999, Sørbyen
19. Bjørn Sigurd Svingen, 1983, Hunndalen
20. Siri Gunn Simonsen, 1951, Sentrum
21. Jan-Arne Johansen, 1981, Redalen
22. Vibeke Eriksrud, 1952, Nordbyen
23. Turid Hermansen, 1951, Nordbyen
24. Thor Solheim, 1945, Nordbyen
25. Maria Nilsen Aksberg, 1988, Hunndalen
26. Michael Hall, 1949, Sørbyen
27. Angelica Hagen, 1975, Sentrum
28. Morten Kristiansen, 1960, Vardal
29. Lene Johansen Kløvstad, 1988, Sørbyen
30. Kenneth Brateng, 1975, Hunndalen
31. Anne Margrethe Kristoffersen, 1953, Sørbyen
32. Robert Pettersen, 1982, Sentrum
33. Lisa Barlund, 2000, Hunndalen
34. Iselin Jensen, 1980, Sørbyen
35. Ida Nordby Rivan Shokooh, 1994, Vardal
36. Ottar Uglum, 1956, Sørbyen
37. Falah Kadem Saleh, 1957, Nordbyen
38. Per Eivind Furseth, 1938, Sørbyen
39. Nancy Elisabeth Glæserud, 1982, Sørbyen
40. Anita Engevold Landgraff, 1961, Biri
41. Inger Elisabeth Bodvin, 1948, Sentrum
42. Terje Rønningsveen, 1952, Sentrum
43. Roar Dalin, 1951, Nordbyen
44. Dagfinn Eriksrud, 1951, Nordbyen
45. Einar Elsberg, 1953, Sørbyen
46. Odd Christian Hagen, 1973, Vardal

Stem på oss!

Vi har brukt mye tid på å fornye vårt lokalprogram, med vekt på lokal. Allikevel kan det være noe du savner – da kan du ta kontakt med oss hvis det er noe vi skal følge opp i kommunestyret.

Se ellers etter om du ikke finner det du leter etter på <https://rødt.no> eller hos Rød Ungdom <https://rødungdom.no>

Sentralt og lokalt program går hånd i hånd – for mindre forskjeller og mot profitt i velferden i dag og en demokratisk sosialisme i framtida.

Ble du overrasket over hvor mye du er enig i? Stem på oss, bli medlem, engasjer deg!

Bli med på laget

Bli medlem i Rødt på rødt.no/bli-medlem. Du kan også melde deg inn via SMS: Send «Raudt [navn] [din e-post] [din adresse]» til 2090.

